

Portal Województwa Lubuskiego

Badajmy się! Rak szybko rozpoznany to szansa na wyleczenie

Kategoria - Zdrowie

Data publikacji -21 września 2022 godz. 13:03

Trwa 10. edycja Europejskiego Tygodnia Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi. - To niesłychanie ważne badania: wykonywane za darmo, nie bolą, ratują życie! - zachęca marszałek Elżbieta Anna Polak.

Liczba zachorowań na raka głowy i szyi na całym świecie ma dramatycznie **wzrosnąć o ponad 200 000 przypadków** do 2030 r. Poprawa świadomości na temat tych chorób ma kluczowe znaczenie. Rak głowy i szyi jest szóstym pod względem częstotliwości nowotworem złośliwym oraz ósmą pod względem liczby przyczyną zgonów z powodu nowotworów złośliwych w Europie (około 73 000 zgonów w 2020 roku). Warto skorzystać z badań w ramach 10. Tygodnia Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi (19-23 września 2022 r.).

- W Tygodniu Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi chcemy powiedzieć Lubuszanom na temat profilaktyki nowotworów. W Szpitalu Klinicznym trwa już czwarta edycja tej profilaktycznej akcji. To niesłychanie ważne badania, po pierwsze są wykonywane za darmo, po drugie nie boją, po trzecie ratują życie. Głośno i wyraźnie chcemy zachęcić do badań - mówiła podczas środowej konferencji prasowej, 21 września 2022 r. **marszałek Elżbieta Anna Polak**.

Samorząd województwa stawia na profilaktykę

To niejedyny program profilaktyki raka realizowany w naszym regionie. To jedyny w ramach programów krajowych. Z Regionalnego Programu Operacyjnego nie oszczędzamy na profilaktyce, na poprawie dostępności do leczenia. W ramach tej perspektywy realizujemy z EFS kilka takich programów np. profilaktykę raka płuc „Zdrowie płuca Lubuszan”. Wciąż ten program jest w trakcie realizacji i można skorzystać z bezpłatnych badań w Torzymiu. Rehabilitacja pocovidowa prowadzona jest w szpitalu w Świebodzinie, Kostrzynie nad Odrą, Centrum Medycznym w Sulęcinie, Ośrodku Integracji Społecznej w Zielonej Górze.

Profilaktyka raka piersi, szyjki macicy i raka jelita grubego to już kolejne edycje realizowane w naszych szpitalach, głównie w Szpitalu Klinicznym w Zielonej Górze. Wciąż są środki, można się zbadać w zakresie kolonoskopii. Realizujemy te projekty tam, gdzie występują tzw. białe plamy, gdzie jest najgorsza dostępność – w powiecie krośnieńskim, nowosolskim, zielonogórskim, żagańskim i żarskim.

Sztandarowy projekt realizowany przez samorząd dotyczy cytologii i mammografii, polegający na promocji badań, a finansowany w ramach narodowego programu.

Kolejny ważny projekt dotyczy rehabilitacji narządów ruchu. Ten program cieszy się dużym zainteresowaniem. – Chcemy, aby Lubuszanie mogli jak najdłużej pracować w dobrym zdrowiu. Zwiększyliśmy dofinansowanie na jednym z ostatnich posiedzeń Zarządu Województwa, do tych projektów, które są realizowane w Zielonej Górze, Gorzowie, Przełazach, Sulechowie, Słubicach, Strzelcach Kraj., Nowej Soli, Szprotawie, Skwierzynie – mówiła lubuska marszałek. Przekazała także dobre informacje. Kontrakt programowy na nową perspektywę został już podpisany przez **ministra funduszy Małgorzatę Jarosińską-Jedynak**, przyjęty przez zarząd województwa. W ramach nowej perspektywy Lubuskie ma **63 mln zł na profilaktykę**. – W dalszym ciągu będziemy mogli realizować dobre projekty w ramach EFS. Niektóre programy finansujemy ze środków własnych np. leczenie bezpłodności metodą in vitro - mówiła marszałek Elżbieta Anna Polak.

Wczesna diagnoza szansą na wyleczenie

Dr hab. n. med. Paweł Golusiński, prof. UZ, kierownik Katedry Otolaryngologii i Chirurgii Szczerkowo-Twarzowej Szpitala

Uniwersyteckiego w Zielonej Górze przedstawił nowoczesne metody leczenia. Podkreślał, że nowotwór szyi i głowy, to szczególny nowotwór, który dotyka wiele narządy zmysłów – wzrok, słuch i równowagę, dotyk, smak i węch. Nowotwory lokalizują się w obrębie twarzy, gardła przez co utrudniają połykanie. - Głównym problemem jest późna diagnoza, wówczas możliwości terapeutyczne znacznie się ograniczają. Wczesna diagnoza daje prawie 100 proc. szans na wyleczenie. - Ważne jest nie tylko wyleczyć pacjenta, ale zagwarantować też dobrą jakość życia, aby mógł wrócić do normalnego życia i funkcjonowania społecznego, do pracy. Coraz częściej się zgłaszają pacjenci w IV stadium choroby. We wczesnym stadium choroby jako zespół specjalistów jesteśmy w stanie dostosować leczenie indywidualne do pacjenta – **podkreślał prof. Golusiński.**

Wczesne rozpoznanie i rozpoczęcie terapii nowotworów głowy i szyi znacząco wpływa na rokowania chorych. Niski stopień zaawansowania choroby – leczenie oszczędzające – względnie dobre rokowanie, szybki powrót do zdrowia i dobrą jakość życia. Wysoki stopień zaawansowania choroby prowadzi do znacznie gorszego rokowania, obciążającego leczenia i koniecznej długotrwałej rehabilitacji.

Do leczenia wykorzystywane są nowoczesne narzędzia. Chirurgia robotowa jest niezmiernie obiecująca. Wykorzystywana jest do leczenia stosunkowo niewielkich zmian umiejscowionych w trudno dostępnych lokalizacjach, daje bardzo wysoką jakość i powiększenie obrazu endoskopowego, pozwala na większą precyzję ruchów.

Dr n. med. Róża Poźniak-Balicka, kierownik Klinicznego Oddziału Radioterapii Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze uczulała na profilaktykę i prewencję. - Walczmy z nałogiem palenia papierosów i z nadużywaniem alkoholu. **Na 10 pacjentów z rakiem krtani 8 to nałogowi palacze i alkoholicy.** Nie warto wchodzić w te nałogi. Na każdym etapie swojego życia można walczyć z nałogiem, są na to metody. Im więcej będziemy o tym mówić, tym więcej osób zastanowi się kupując kolejną paczkę papierosów – mówiła **dr n. med. Róża Poźniak-Balicka.**

Coś cię niepokoi 14 dni? Idź do lekarza!

W konferencji wzięła także udział pacjentka oddziału otolaryngologii **Izabela Duszeńko-Stuła**, która dwukrotnie toczyła walkę z nowotworem głowy i szyi. Przypadek pani Izy pokazuje, że nie jest to choroba tylko osób w wieku średnim i starszym, które palą i nadużywają alkoholu. To choroba, która stanowi coraz większy problem i może dotknąć każdego. – Pierwszy nowotwór zdiagnozowano u mnie w 2013 r., miałam wówczas 21 lat. Było to zdiagnozowane bardzo późno, gdyż w IV stadium. Przeszłam ciężką chemioradioterapię. Początkowe objawy były

typowo grypowe - zatkany nos i uszy, ból gardła. Chodziłam do wielu specjalistów, leczono mnie na bardzo wiele schorzeń, których nie miałam. Na szczęście z tego wyszłam. W 2021 r. zdiagnozowano u mnie drugi nowotwór - tym razem jamy nosowej. Profesor przeprowadził bardzo trudną operację, która się powiodła. Przeszłam chemioterapię, po której dostałam udaru i napadów padaczkowych. Leczenie skończyło się radioterapią. Bardzo długą drogę pokonałam, aby być tu z państwem. Mam zasadę 14 dni - jeśli coś trwa dłużej niż 14 dni należy to skontrolować i pójść do lekarza. Zachęcam pacjentów, jeśli coś ich niepokoi, należy to sprawdzić. Rak szybko rozpoznany daje 100 proc. wyleczenie - przekonywała pani Izabela.

Edukacja i profilaktyka

Edukacja społeczeństwa i pracowników ochrony zdrowia w zakresie objawów nowotworów głowy i szyi jest nieodłącznym elementem kampanii, która zachęca do wcześniejszego zgłaszania się i diagnozowania choroby, aby wcześniej rozpocząć leczenie. Jeśli terapia rozpoczęta jest we wczesnym stadium choroby, 80-90 proc. chorych przeżyje, co pokazuje, że szybka diagnoza może zmniejszyć śmiertelność i pozytywnie wpłynąć na wyniki leczenia.

Chociaż uważany jest za chorobę, której można zapobiec, około 60 proc. wszystkich nowotworów głowy i szyi jest diagnozowanych u chorych w późnym stadium zaawansowania klinicznego. W tej grupie dwie trzecie chorych nie przeżywa 5 lat. Dla tych, którzy przeżyją, trwałe skutki mogą być wyniszczające. Badanie z 2021 roku zainicjowane przez Europejskie Towarzystwo Nowotworów Głowy i Szyi oraz Europejską Koalicję Pacjentów Onkologicznych wykazało, że osoby, które przeżyły nowotwór złośliwy głowy i szyi, zmagają się z szeregiem fizycznych, społecznych i zawodowych konsekwencji wywołanych chorobą.

Reguła, która może uratować życie

Kampania Make Sense w 2013 roku stworzyła regułę "1 przez 3", aby przyczynić się do szybkiego rozpoznania choroby. Osoba, która zauważyła u siebie jeden lub więcej spośród sześciu niecharakterystycznych objawów nowotworów głowy i szyi i u której dolegliwości trwają co najmniej trzy tygodnie, powinna niezwłocznie zgłosić się do lekarza. Są to następujące objawy:

- nieogające się owrzodzenie,
- biały lub czerwony nalot w jamie ustnej,
- ból gardła,
- chrypka,
- ból podczas połykania lub trudności z połykaniem,
- guz na szyi,
- jednostronna niedrożność nosa
- krwista wydzielina z nosa.

Tydzień Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi w 2022 roku promuje nowe hasło "Make It Make Sense: Poznaj ratującą życie regułę 1 przez 3".

Bezpłatne badania dla pacjentów

Bezpłatne badania przysługują wszystkim pacjentom **z grupy ryzyka 40-65 lat**, którzy się zgłoszą. Na badania powinny zgłosić się zwłaszcza osoby, które zauważyły u siebie 1 z niepokojących objawów przez co najmniej 3 tygodnie.

Rejestracja na badania odbywa się telefonicznie pod numerem 68 32 96 621 od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00. Badania odbywają się w poradni laryngologicznej Szpitala Uniwersyteckiego im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Sp. z o.o.

Europejski Tydzień Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi trwa **od 19 do 23 września 2022 r.**, natomiast realizowane przez szpital bezpłatne badania dostępne będą do 30.06.2023 r.

Więcej informacji można znaleźć na stronie <https://pngis.szpital.zgora.pl>, <https://szpital.zgora.pl/> oraz <https://makesensecampaign.eu/pl/>